

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ  
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Освітньо-професійна програма Політологія  
Спеціальність 052 Політологія  
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки  
Освітній ступінь – магістр

Розробник:

**Помаз Юлія,**

к. і. н., доцент, доцент кафедри  
гуманітарних і соціальних дисциплін



Гарант ОПП:

**Некряч Анастасія,**

д. політ. н., професор



Полтава, 2021 р.

<b>Назва навчальної дисципліни</b>	<b>Методологія наукових досліджень</b> обов'язковий компонент ОПП
<b>Назва структурного підрозділу</b>	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
<b>Контактні дані розробників, залучених до викладання</b>	Викладач: <b>Помаз Юлія</b> , к. і. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 459, навчальний корпус № 4 e-mail: <a href="mailto:iuliia.pomaz@pdaa.edu.ua">iuliia.pomaz@pdaa.edu.ua</a> сторінка викладача: <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/pomaz-yuliya-volodymyrivna">https://www.pdaa.edu.ua/people/pomaz-yuliya-volodymyrivna</a>
<b>Рівень вищої освіти</b>	другий (магістерський) рівень вищої освіти
<b>Спеціальність, спеціалізація</b>	052 Політологія
<b>Попередні умови для вивчення дисципліни</b>	Дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: цикл гуманітарних дисциплін

### Заплановані результати навчання

**Мета вивчення навчальної дисципліни:** формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань і вмінь щодо вирішення завдань, пов'язаних із організацією та проведенням наукових досліджень та впровадженням їх результатів.

**Основні завдання навчальної дисципліни:** - засвоєння теорії та методологічних засад наукових досліджень;

- отримання знань щодо організації науково-дослідницької діяльності у закладі вищої освіти;
- отримання знань щодо методів оброблення та аналізу інформації;
- формування у здобувачів вищої освіти компетенцій виявляти та вирішувати наукові проблеми, генерувати нові ідеї;
- отримання знань щодо написання та оформлення тез конференції, наукових статей, магістерської роботи;
- формування умінь і здатності самореалізуватися в науково-дослідній діяльності.

Компетентності		Програмні результати
загальні	спеціальні	
ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу. СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

### Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Наука як система знань і сфера людської діяльності.
- Тема 2. Загально-методологічні основи наукових досліджень.
- Тема 3. Наукове дослідження та технологія дослідницької роботи.
- Тема 4. Організація наукової діяльності й наукових досліджень.
- Тема 5. Робота з науковою інформацією.
- Тема 6. Особливості підготовки, оформлення і захисту наукових робіт здобувачів вищої освіти.
- Тема 7. Написання кваліфікаційної (магістерської) роботи: вимоги до змісту та оформлення.

## Трудомісткість

Загальна кількість годин – 135.

Кількість кредитів – 4,5.

Форма семестрового контролю – екзамен.

## Політика оцінювання

**1. Академічна доброчесність:** Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

## 2. Система оцінювання

### Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН 02	35	35	21
ПРН 05	30	30	18
ПРН 08	35	35	21
<b>Разом</b>	100	100	60

### Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Самостійна робота		Контрольна робота	Екзамен	
		Виконання тестів (за результатами самостійної роботи)	Підготовка наукової доповіді			
Тема 1. Наука як система знань і сфера людської діяльності.	5					5
Тема 2. Загально-методологічні основи наукових досліджень.	5					5
Тема 3. Наукове дослідження та технологія дослідницької роботи.	5					5
Тема 4. Організація наукової діяльності й наукових досліджень.	5	10				15
Тема 5. Робота з науковою інформацією.	5					5
Тема 6. Особливості підготовки, оформлення і захисту наукових робіт здобувачів вищої освіти.	5	10				15
Тема 7. Написання кваліфікаційної (магістерської) роботи: вимоги до змісту та оформлення.	5			15		20
Самостійна робота (підготовка наукової доповіді)			10			10
<b>Екзамен</b>					20	20
<b>РАЗОМ</b>	<b>35</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>15</b>	<b>20</b>	<b>100</b>

### Рекомендовані джерела інформації

#### Основні

- Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: [https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu\\_Yurii/Metodolohiia\\_i\\_orhanizatsiia\\_naukovykh\\_doslidzhen.pdf](https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf)

2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>
3. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навч. посіб. К.: Ліра-К, 2018. 352 с. URL: [http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2019/Ladanuk\\_2018\\_352.pdf](http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2019/Ladanuk_2018_352.pdf)
4. Грабченко А. І., Федорович В. О., Гаращенко Я. М. Методи наукових досліджень: навч. посібник. Х.: НТУ «ХП», 2009. 142 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/159817923.pdf>
5. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. Х.: ХНАУ, 2017. 57 с. <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream/>
6. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019.368 с. URL: [https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/592/3\\_Metodologija\\_vnutri.pdf](https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/592/3_Metodologija_vnutri.pdf)
7. Каламбет С.В., Іванов С. І., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
8. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.метод. посібн. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон. теорії та регіон. економіки. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с. <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/>
9. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях). Суми : СНАУ, 2020. 220 с. URL: [https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113\\_100711.pdf](https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf)
10. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/>
11. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 178 с. [http://ism-lnu.podia.com.ua/wp-content/vidannia/pidr/metod\\_nauk\\_dosl.pdf](http://ism-lnu.podia.com.ua/wp-content/vidannia/pidr/metod_nauk_dosl.pdf)

#### **Допоміжні**

1. Афанасьєв А., Кузькін Є. Основи наукових досліджень : навч. посібн. Х: Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.
2. Бойко М. М., Чучка І. М., Жуков С. А. Основи наукових досліджень: опорний конспект лекцій. Мукачево: РВВ МДУ, 2007. 68 с.
3. Волощук І. С. Основи наукових досліджень. Педагогіка : навч. посібник; Кафедра педагогіки Національного аграрного ун-ту. К., 2006. 107 с.
4. Ганін В. І., Ганіна Н. В., Гурова К. Д. Методологія соціально-економічного дослідження: навч. посібн. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с.
5. Дороніна М. С. Технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми і приклади) : навч. посібн. 3-тє вид., випр. і доп. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. 120 с.
6. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження: авторський підручник. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. 398 с.
8. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. К. : Міленіум, 2005. 186 с.
9. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. За ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: [https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky\\_osn\\_metod\\_ta\\_org\\_nauk\\_dosl.pdf](https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nauk_dosl.pdf)
10. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. К.: 2003. 116 с.
11. Синденко В. М., Грушко І. М. Основы научных исследований. Харків : Вища школа, 2006. 200 с.
12. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К. : КНУТД, 2009. 246 с.

#### **Інформаційні ресурси мережі Інтернет**

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua>
2. Методологія науки. URL: <http://www.inter-pedagogika.ru>.
3. Методологія науки. URL : [sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific](https://sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific).
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Національна парламентська бібліотека України. URL : <http://www.nplu.kiev.ua>
6. Нормативні акти України: [www.nau.kiev.ua/](http://www.nau.kiev.ua/)
7. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL : <http://www.ipiend.gov.ua/>